

Domov>Sprožitev sodnega postopka>Kje in kako>Predložitev zadeve sodišču

Na področju civilnega pravnosodja se bodo postopki, ki še potekajo, in postopki, ki so se začeli pred koncem prehodnega obdobja, nadaljevali po pravu EU. Evropski portal e-pravnosodje bo na podlagi vzajemnega priznavanja ohranil informacije, povezane z Združenim kraljestvom, do konca leta 2022.

Predložitev zadeve sodišču

Severna Irsko

1 Ali se moram obrniti na sodišče ali obstaja druga možnost?

V naslednjih odstavkih je v grobem orisana ureditev, kako na Severnem Irskem začeti postopek. Vendar pa ta zapis ni izčrpna navedba veljavnega prava in se kot taka tudi ne bi smel razlagati. Postopki so podrobno določeni v poslovnih sodiščih, zato je te treba skrbno proučiti, kadar je to mogoče.

Nekaterim udeležencem se zelo mudi pred sodišče, večina pa je pripravljena poskusiti spor sporazumno rešiti. To je mogoče doseči neformalno, brez pravne podpore (npr. s srečanji, izmenjavo dopisov ali telefonsko), ali formalno, ob pomoči pravnih zastopnikov ali mediatorjev. O sodnem postopku velja razmišljati šele, če ni mogoče doseči sporazumne rešitve.

Več informacij o alternativah sodnim postopkom na Severnem Irskem je na voljo na [spletišču pravnega središča](#).

Če je potreben sodni postopek, boste morali izbrati ustrezno krajevno pristojno sodišče. Če gre za civilno zadevo, se lahko v skladu z zakonom predloži pri višjem sodišču (*High Court*). Vendar pa večino zadev obravnavajo grofijska sodišča (*County Court*), pri katerih je omejitev vrednosti spornega predmeta trenutno 30 000 GBP. Severna Irsko je razdeljena v več okrožij upravnih sodišč; ustrezno krajevno pristojno sodišče lahko izberete na podlagi priručnika o upravnih sodiščih. Osnovno načelo je, da se postopek začne v okrožju upravnega sodišča, kjer prebiva ali opravlja posle toženec (čeprav je načeloma mogoče postopek začeti v katerem koli okrožju).

Priručnik o upravnih sodiščih je na voljo na spletišču sodne službe Severne Irske. Splošne informacije so na voljo tudi telefonsko (+44 300 200 7812) pri oddelku za komunikacije sodne službe Severne Irske.

2 Ali obstaja rok za vložitev tožbe pri sodišču?

Glej informativni pregled o [procesnih rokih](#).

3 Ali se moram obrniti na sodišče v tej državi članici?

Glej odgovor na vprašanje 1 in informativni pregled o [pristojnosti](#).

4 Če je tako, na katero sodišče v tej državi članici se moram obrniti glede na moje prebivališče in prebivališče nasprotne stranke ali glede na druge vidike moje zadeve?

Glej odgovor na vprašanje 1 in informativni pregled o [pristojnosti](#).

5 Na katero sodišče v tej državi članici se moram obrniti glede na predmet tožbe in vrednost spornega predmeta?

Glej odgovor na vprašanje 1 in informativni pregled o [pristojnosti](#).

6 Ali lahko tožbo vložim sam ali mora to storiti posrednik, na primer odvetnik?

Na splošno velja, da lahko oseba v postopku sodeluje sama ali prek pravnega zastopnika. Obstajajo pa izjeme, na primer pred višjim sodiščem mora prijatelj ali skrbnik *ad litem* osebe brez ustrezne sposobnosti (če je ta na primer mlajša od 18 let) sodelovati prek pravnega svetovalca (*solicitor*). Tudi pravna oseba mora sodelovati prek pravnega svetovalca, razen če sodišče direktorju dovoli zastopati družbo.

Če želite pred sodiščem nastopiti namesto druge osebe ali v njenem imenu, bo za to morda potrebno dovoljenje sodišča.

Pri višjem sodišču in pri grofijskih sodiščih sme osebo, ki nima zastopnika, spremljati prijatelj, ki ji svetuje ali si zapisuje dogajanje. Vendar pa lahko sodišče določi pogoje ali uvede omejitve, da se zagotovi nemotena obravnava zadeve.

Odvetniki in drugi delavci v pravnih poklicih iz Evropske unije lahko sodelujejo z lokalnimi odvetniki.

Višje sodišče obravnava bolj zapletene zadeve, zato so osebe brez zastopnika bolj izjema kot pravilo. Enako velja pred grofijskimi sodišči. V sporih majhne vrednosti pa je pravno zastopanje manj pogosto. Razlog je verjetno v tem, da se pri takih postopkih uporablja arbitražna in je sodna ureditev manj formalna. Vendar pa vrednost predmeta spora ni dobro merilo, ali je potrebno pravno zastopanje. Včasih se v sporih manjše vrednosti pojavijo težka vprašanja o odgovornosti ali o prispevku žrtve k nastali škodi zaradi malomarnosti. To je eden od razlogov, da na Severnem Irskem zahtevki v zvezi z osebni poškodbami ne spadajo med spore majhne vrednosti.

Če ne želite angažirati odvetnika, si lahko nasvet ali pomoč zagotovite pri prostovoljcih (npr. pri uradu za svetovanje državljanom) ali pri zakonskem organu (npr. svet potrošnikov Severne Irske).

7 Kje moram vložiti tožbo: v sprejemni pisarni, vložišču sodišča ali pri kakšnem drugem upravnem uradu?

Na splošno je treba listine za začetek postopka vložiti v ustrezni sodni pisarni in plačati zahtevano takso. Sodne pisarne so običajno odprte med 10.00 in 16.30.

Sodno osebje vam lahko zagotovi splošno pomoč in informacije o postopkih, ne more pa vam zagotoviti pravnih nasvetov ali priporočiti pravnih zastopnikov. Pravniška zbornica Severne Irske ima seznam lokalnih pravnih svetovalcev (*solicitors*), v knjižnici odvetniške zbornice pa je mogoče dobiti seznam lokalnih odvetnikov (*barristers*).

8 V katerem jeziku lahko vložim tožbo? Je to mogoče storiti ustno ali jo je treba vložiti v pisni obliki? Ali jo lahko pošljem po telefaksu ali elektronski pošti?

Večina vlog se predloži pisno v angleščini. Med postopkom pa je mogoče vloge vlagati tudi ustno.

Listine se običajno predložijo ali pošljejo po pošti ustrezni sodni pisarni, ki jih nato izda. Ko so izdane, se vročajo v skladu s sodnim redom. To je lahko po elektronski pošti, telefaksu, pošti ali z osebno vročitvijo, odvisno od vrste listine.

Če je potrebno tolmačenje ali prevod listine, stroške tega običajno krijejo stranke in ne sodišče.

9 Ali za vložitev tožb obstajajo posebni obrazci? Če ne obstajajo, kako je treba zadevo predložiti? Ali obstajajo elementi, ki jih mora tožba vsebovati?

V skladu s sodnim redom se v različnih postopkih uporabljajo zelo različni dokumenti.

Pri višjem sodišču se večina tožb (npr. odškodninski zahtevki zaradi osebne poškodbe ali smrti, goljufije, poškodovanja premoženja) začne na podlagi sodnega poziva na obravnavo (*writ of summons*), ki ga izda sprejemna pisarna (*Front of House Office*) v imenu osrednje pisarne (*Central Office*) in pisarne

za gospodarske zadeve (*Chancery Office*). Na dveh izvodih se označi plačilo takse, nato se zapečatita; en izvod hrani sodna pisarna, drugega pa s potrebnim številom zapečatenih kopij za vročanje vrne.

Poziv je lahko opredeljen na kratko (s kratkim opisom vrste zahtevka) ali v celoti (priloženo je celotno besedilo tožbe).

Pri grofijskih sodiščih se večina zadev začne s civilno listino (*civil bill*). V njej se navedejo polna imena in naslovi strank ter zadevni oddelek upravnega sodišča. Običajni civilni listini je treba priložiti potrdilo o plačilu takse (*21 day costs*) – gre za določen znesek takse in če toženec plača dolg ali odškodnino in takso, se postopek prekine. Zahtevek v civilni listini je treba obrazložiti (navesti tudi zadevne datume in kraje).

Če gre za spor majhne vrednosti, je poseben obrazec na voljo na [spletišču sodne službe Severne Irske](#).

Med postopkom bo morda treba izpolniti tudi druge listine. Sodno osebje lahko pri tem zagotovi splošno pomoč, vendar ne more zagotavljati pravnih nasvetov ali izpolnjevati obrazcev namesto vas.

10 Ali bom moral plačati sodne takse? Če je tako, kdaj? Ali bom moral odvetnika plačati od same vložitve tožbe?

Taksa se plača ob izdaji poziva, civilne listine ali zahtevka majhne vrednosti, pa tudi v različnih fazah postopka. Običajno se na ustreznem obrazcu potrdi plačilo takse. Pri grofijskih sodiščih lahko to uredi katera koli sodna pisarna.

Na splošno velja, da mora stranka, ki v postopku ni uspela, plačati vse stroške: svoje in stroške nasprotne stranke. Pri višjem sodišču pa se stroški ocenijo glede na opravljeno delo. Pri grofijskih sodiščih velja drseča lestvica fiksnih stroškov, glede na vrednost predmeta spora. Na podlagi te je mogoče predvideti stroške pravde, vendar lahko v nekaterih zadevah pred grofijskimi sodišči sodnik prosto odloči o stroških.

Običajno se lahko plačilo ali vračilo stroškov naloži le stranki v postopku. Med postopkom boste morali kriti svoje stroške (npr. stroške prič, potne stroške, stroške izvedenskih mnenj). Če boste v zadevi uspeli, pa lahko zahtevate njihovo vračilo.

Opozoriti je treba, da se v sporih majhne vrednosti vračilo stroškov odredi le, če obstajajo dokazi o nerazumnem vedenju ene od strank.

Za izvrševanje civilnih sodb v zvezi s plačilom denarja ali v zvezi z vračilom blaga ali premoženja je na Severnem Irskem zadolžen urad za izvrševanje sodnih odločb (*Enforcement of Judgments Office*), ki vam lahko pomaga pri izterjavi zapadlih plačil, če boste v zadevi uspešni in druga stranka plačil ne izvede v razumnem roku. Za uporabo storitev navedenega urada se plača taksa. Več informacij o uradu za izvrševanje sodnih odločb je na voljo na spletišču sodne službe Severne Irske ter v informativnem pregledu o postopkih za izvrševanje sodnih odločb.

O odvetnikovem honorarju se dogovorita odvetnik in stranka sama. Včasih so potrebna vmesna plačila. V drugih primerih pa se honorar v celoti plača ob koncu postopka.

11 Ali lahko zahtevam pravno pomoč?

Na Severnem Irskem obstaja zakonska shema za plačilo stroškov postopka iz javnih sredstev (shema pravne pomoči).

Nekateri postopki so iz te sheme izključeni (npr. obrekovanje). Opravita se tudi ocena premoženjskega stanja in preskus utemeljenosti.

Potrdilo o pravni pomoči ne velja za stroške, ki so nastali pred njegovo izdajo.

Več informacij o shemi pravne pomoči je na voljo na strani o pravni pomoči in na spletišču pravniške zbornice Severne Irske.

12 Kdaj tožba velja za uradno vloženo? Ali me bodo organi obvestili o tem, ali je bila zadeva pravilno predložena?

Postopek se začne z izdajo vloge v sporih majhne vrednosti, civilne listine ali poziva, s čimer začnejo teči tudi roki.

Če zakon opredeljuje obličnost in ta ni upoštevana, vendar to ne vpliva na vsebino, namen neupoštevanja pa ni zavajanje, se vloga sprejme, napake pa se običajno odpravijo s spremembami in dopolnitvami.

13 Ali bom prejel podrobne informacije o nadaljnjem poteku (npr. rokih za nadaljnja dejanja v postopku)?

V pravi veljajo različni roki in čeprav sodno osebje lahko odgovarja na posamezne poizvedbe, ne spremlja faz posameznega postopka.

Pri višjem sodišču tožnik zahteva začetek sojenja v šestih tednih po koncu pripravljalnega postopka ali v drugem roku, ki ga določi sodišče; taksa se plača ob vložitvi take zahteve. Tožnik mora preostalim udeležencem v postopku vročiti obvestilo o zahtevi za začetek sojenja. V zadevah v zvezi z osebno poškodbo ali malomarnostjo v zdravstvu je treba pred določljivimi datumi obravnave predložiti potrdilo o pripravljenosti (*certificate of readiness*).

Če izjava o nameri sodelovati v postopku (*memorandum of appearance*) ni vložena in vročena, ali če toženec ne vroči odgovora na tožbo, lahko tožnik zahteva izdajo sodne odločbe v administrativnem postopku (vendar pa se morda zahteva obravnava pred posebnim pravosodnim uradnikom (*Master*), ki oceni višino odškodnine).

Pred grofijskim sodiščem mora tožnik vložiti izjavo o pripravljenosti, če je toženec vročil obvestilo o nameri ugovarjati zahtevku. Če potrdilo ni vloženo v šestih mesecih, se morata stranki zglasiti pred sodnikom, ki lahko izda navodila glede vodenja nadaljnjega postopka. Če ni vročeno obvestilo o nameri ugovarjati zahtevku, lahko tožnik zahteva izdajo sodne odločbe v administrativnem postopku (vendar pa se morda zahteva obravnava pred okrožnim sodnikom, ki oceni višino odškodnine).

V sporih majhne vrednosti se tožencu določi rok, v katerem se mora odzvati na tožbo; običajno je ta 21 dni od datuma, ko sodna pisarna prejme tožbo. Če toženec pošlje obvestilo o sporu (*Notice of Dispute*), se zadeva pošlje v obravnavo k sodniku. Če obvestilo o sporu ni prejeto, lahko tožnik zahteva izdajo sodne odločbe v administrativnem postopku (vendar pa se morda zahteva obravnava pred sodnikom, ki oceni višino odškodnine).

Sorodne povezave

[Sodna služba Severne Irske](#)

[Agencija Severne Irske za pravne storitve](#)

Zadnja posodobitev: 24/09/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.